Fıkıh

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ | 100 EĞİTİMİN YÜZYILI

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

10. sınıf

1.ÜNİTE

FIKIH İLMİ VE TARİHİ

1. ünite

İÇİNDEKİLER

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

1.2. FIKIH İLMİNİN TEMEL İLKELERİ

1.3. FIKIH TARİHİ

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

- Günümüzde İslam hukuku olarak bilinen fıkıh, dinî hükümleri Kur'an ve sünnete dayandırarak ayrıntılı biçimde açıklar.
- Fıkıh ilmi
  - insan ilişkilerini (muamelat),
  - suç ve ceza sistemini,
  - toplum düzenini,
  - yönetim ve yargılama süreçlerini dinî ilkeler çerçevesinde ele alır.

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

Fakih: Fıkıh ilmini iyi bilen, bir konuyu derinden kavrayarak şeri hükümler çıkarabilen, fıkhi bilgi üretebilme ve fetva verme yeterliliğine sahip kişidir.

"Şeytana karşı bir fakih bin abidden (kendisini ibadete veren mümin) daha çetindir."

(Tirmizi, "İlim", 19.)

- Fakihler, karşılaştıkları dinî ve günlük hayatla ilgili sorunlara çözüm üretirken Kur'an-ı Kerim, sünnet ve fıkıhta belirlenen yöntemlerden yararlanırlar.

Fıkhın Temel Konuları

İbadat

İnsanın Allah'a (cc) kulluk etmek amacıyla yaptığı namaz, oruç, hac, zekât gibi ibadetlere ilişkin hükümler.

Muamelat

Alışveriş gibi insanlar arası ilişkiler ve günlük hayatla ilgili hükümler.

Münakehat

Evlenme, boşanma, süt kardeşliği gibi aile kurumu ile ilgili hükümler.

Ukubat

Suçlar, cezalar ve cezaların uygulanma şekilleri ile ilgili hükümler.

Feraiz

Miras ile ilgili hükümler.

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

Fıkhın Amaçları

- Bireyin hak, görev ve sorumluluklarını belirlemek
- Adalet ve hakkaniyeti sağlamak.
- Hukuk ve ahlak bütünlüğünü sağlamak.
- Toplumsal düzeni korumak.
- Allah'ın (cc) rızasını kazanmaya rehberlik etmek.

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

FIKIH İLMİ

İki temel bölüme ayrılır.

USUL

Dinî hüküm çıkarmada kullanılan **delil, kural** ve **yöntemleri** inceler.

"Hükme ulaşma yöntemi"

FÜRU

Usule dayanılarak elde edilen **dinî hükümleri** ve **ayrıntılı meseleleri** ele alır.

"Ortaya çıkan hükümler"

Fıkıh denildiğinde genellikle füru kastedilir.

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

- Kur'an-ı Kerim'de bazı konular ayrıntılı biçimde açıklanırken bazı konularla ilgili genel hükümler bildirilmiştir.
- Açık hüküm bulunmayan konularda hüküm çıkarma ihtiyacı doğmuştur.
- Hüküm çıkarma esasları zamanla sistemleştirilmiş ve fıkıh usulü gelişmiştir.

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

Fıkıh Usulünün Amaçları

1. Hükümlerin dayandığı esasları ve hüküm çıkarma yöntemlerini öğrenmek.
2. Doğru ve tutarlı hükümlere ulaşmak.
3. Mezheplerin görüşlerini karşılaştırmak.
4. Dinin temel amaçlarını (makasidüşşeria) bilmek.

1.1. FIKIH VE FIKIH USULÜ

FIKIH USULÜ ÂLİMLERİ

Fıkıh usulü âlimleri, hüküm çıkarmada kullanılacak **genel kuralları ve yöntemleri** belirler.

FIKIH ÂLİMLERİ

Fıkıh âlimleri ise bu kurallardan yararlanarak **meselelerin dinî hükümlerini** ortaya koyar.

ÖRNEK

FIKIH USULÜ KURALIDIR

"Aksine bir delil olmadıkça emirler gereklilik ifade eder."

→

ÖRNEK EMİR

"Namazı kılın..."

→

KURALA GÖRE DEĞERLENDİRME

Bu emri, "Aksine bir delil olmadıkça emirler gereklilik ifade eder." kuralı çerçevesinde değerlendirir.

→

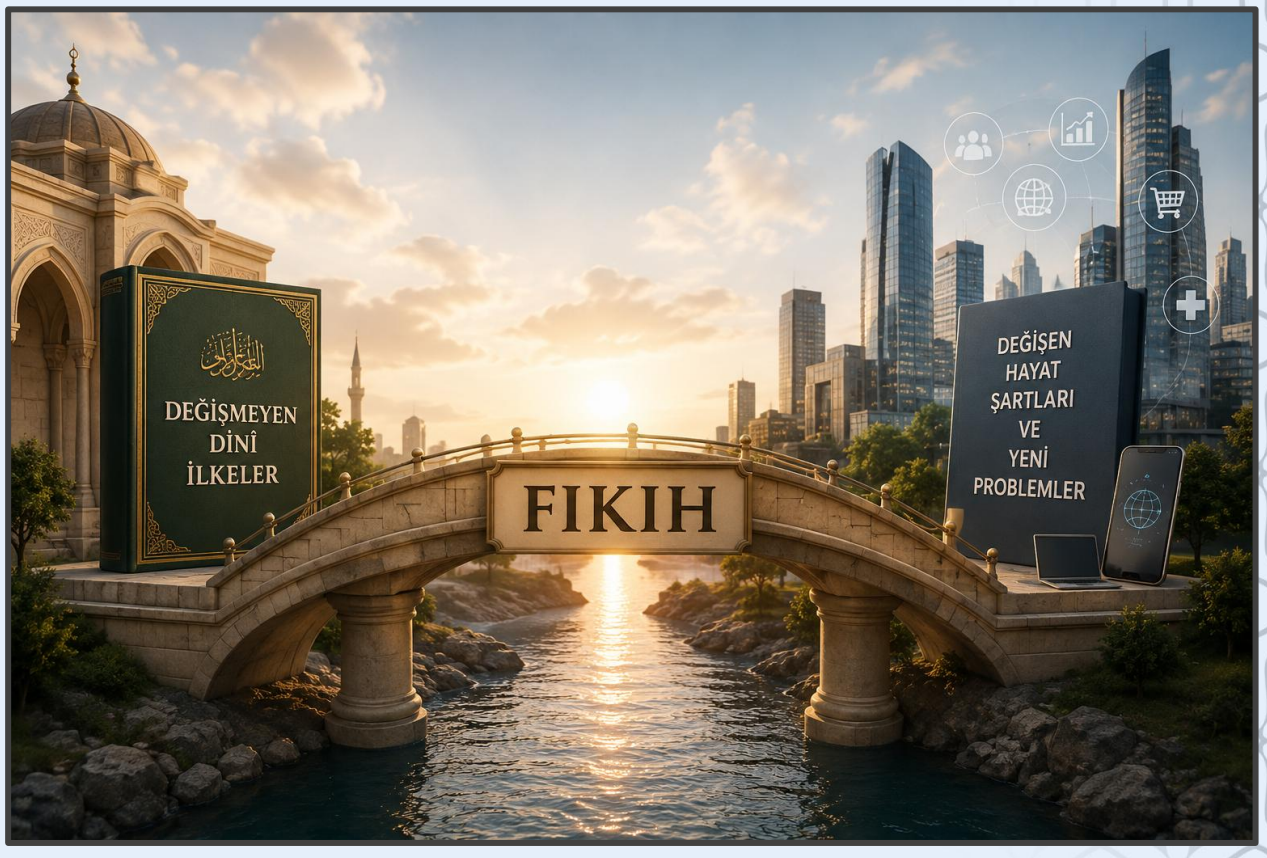
SONUÇ

Namazın farz olduğu sonucuna ulaşılır.

1.2. FIKIH İLMİNİN TEMEL İLKELERİ

Gelişmeye Açıklık

- Fıkıh, değişmeyen dinî ilkeler ile değişen hayat şartları ve yeni problemler arasında köprü kurar.
- Yeni sorunlar, Kur'an ve sünnetteki hükümler ile benzer meseleler dikkate alınarak değerlendirilir.
- Bu özelliğiyle fıkıh, toplumsal düzenin korunmasına ve sürdürülmesine katkıda bulunur.

Tekliflerde Kolaylık

Teklif: Allah'ın (cc) insanları bir işi yapma veya yapmama konusunda sorumlu tutmasıdır.

- İslam'da kişi, gücünü ve imkânlarını aşan bir şeyle yükümlü tutulmaz.
- Zorluk durumlarında kolaylaştırıcı hükümler uygulanabilir.
- Yolculukta namazın kısaltılması ve su bulunmadığında teyemmüm edilmesi kolaylık ilkesinin örneklerindendir.

Kamu Yararını Gözetmek

- Kamu yararı, toplumun ortak ihtiyaç ve çıkarlarının gözetilmesidir.
- İslam hukukundaki düzenlemelerde toplumun yararı gözetilir.
- Bireysel haklar, kamu yararı ve sosyal adaletin korunması amacıyla gerekli durumlarda sınırlandırılabilir.
- Kamu yararı ile bireysel haklar çatıştığında kamu yararı öncelenir ancak hak kaybına uğrayan kişinin zararı uygun şekilde karşılanır.

Helallerde Genişlik

- Allah (cc), insanın yararlanması için birçok nimet yaratmıştır.
- İslam'da hakkında yasaklayıcı hüküm bulunmayan fiil, eşya ve durumlar kural olarak helal kabul edilir.
- Örneğin İslam'da sarhoş edici içkiler ve faiz haram kılınmışken faydalı içecekler ve dürüst ticaret helal kabul edilmiştir.

Adaletin Gözetilmesi

Adalet, herkese ve her şeye hak ettiği şekilde davranmaktır.

- İslam, erdemli ve huzurlu bir toplum oluşturmak için adaleti temel ilke kabul eder.
- Adalet ilkesi, sosyal, ekonomik ve hukuki hayatın her alanında gözetilmelidir.
- Toplumda adaletin sağlanmasında her bireyin sorumluluğu vardır. Yönetici ve yargı görevlilerinin sorumluluğu ise daha büyüktür.

1.3. FIKIH TARİHİ

- Fıkıh ilminin temelleri, Hz. Peygamber Dönemi'nde vahiyle belirlenen hükümlere dayanır.
- Bu bilgi birikimi, sahabe ve tâbiin aracılığıyla sonraki kuşaklara aktarılmıştır.
- İslam'ın farklı coğrafyalara yayılması, sosyal şartların değişmesi, fıkhın yöntem ve içerik bakımından gelişmesini sağlamıştır.
- Fıkıh zamanla hukuk, ekonomi, siyaset gibi alanlarla ilişkili geniş ve sistemli bir ilim dalı hâline gelmiştir.
- Günümüze kadar önemini korumuştur.

Fıkıh İlminin Tarihi Dönemleri

Fıkıh ilminin temelleri, Hz. Muhammed (sav) döneminde vahiyle belirlenen hükümlere dayanır.

Sahabe, Peygamberimizden (sav) öğrendiği dinî bilgileri farklı bölgelere taşımış ve uygulamıştır.

Tâbiin, sahabeden öğrendiği bilgileri geliştirerek fıkhi görüşlerin oluşmasına ve zenginleşmesine katkıda bulunmuştur.

Fıkıh, mezheplerin oluşmasıyla sistemleşmiş ve farklı fıkhi görüşlerin gelişmesiyle bağımsız bir ilim dalı hâline gelmiştir.

1. Hz. Peygamber Dönemi

MEKKE DÖNEMİ (610-622)

- Vahyin başlamasıyla İslam'ın temel esasları tebliğ edilmiştir.
- Ayetlerde daha çok tevhit, güzel ahlak, iyilik, ibadet ve dua gibi konular ele alınmıştır.
- Bu dönemde fıkhi hükümler az ve genel niteliktedir.

MEDİNE DÖNEMİ (622-632)

- Hicret'ten sonra fıkhi hükümlerin daha ayrıntılı biçimde ortaya konulduğu dönemdir.
- Bireysel ve toplumsal hayatı düzenleyen hukuki hükümler ortaya konulmuştur.
- Hz. Peygamber, Allah'ın (cc) kendisine verdiği yetki çerçevesinde dinî hükümleri açıklamış ve hüküm koymuştur.
- Fıkhi düzenlemeler; ibadet, aile, miras, ceza, muamelat, cihat, uluslararası ilişkiler gibi alanları kapsamıştır.

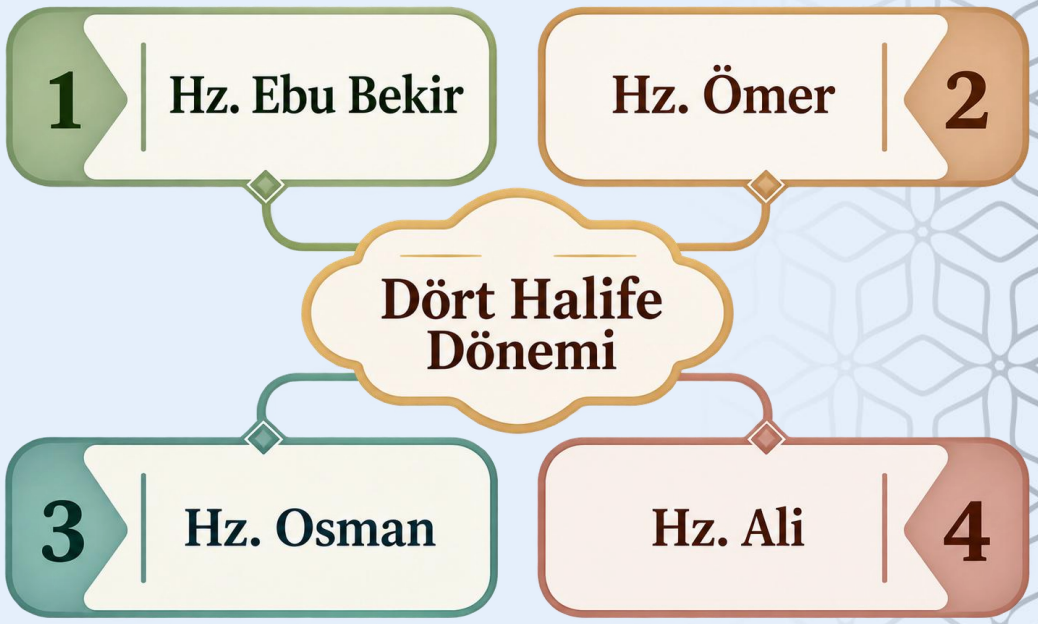

Hz. Peygamber Dönemi Fıkhının Özellikleri

- Kaynağı vahiy ve sünnettir. Hz. Peygamber'in uygulamaları, sonraki dönemlere örnek olmuştur.
- Fıkhın temel konuları belirlenmiş ancak sistemli bir fıkıh ilmi henüz oluşmamıştır.
- Tedricîlik ilkesi uygulanmıştır. Bazı hükümler, insanların şartları ve ihtiyaçları gözetilerek aşamalı şekilde bildirilmiş, hükümlerin benimsenmesi kolaylaşmıştır.
- Kolaylık ilkesi gözetilmiştir.
- Hz. Peygamber'in hayatında bazı hükümler, daha sonraki vahiylerle değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmıştır. Bu durum İslam hukukunda "nesih" olarak adlandırılır
- Nesih, yalnızca Hz. Peygamber Dönemi'ne özgüdür.

2. Sahabe Dönemi (H 11-40)

- Hz. Peygamber'in vefatıyla başlar ve Dört Halife Dönemi'ni kapsar.
- Fetihlerle İslam toplumu sınırları hızla genişlemiş ve farklı kültürlerle karşılaşmıştır.
- Fetihlerle sınırların genişlemesi de yeni problemlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur
- Vahyin inişine ve Hz. Peygamber'in uygulamalarına bizzat tanıklık eden sahabenin benimsediği çözüm yöntemleri, sonraki dönemlerde fıkıh ilminin gelişmesine temel oluşturmuştur.

1.3. FIKIH TARİHİ

- Sahabe döneminde Kur'an-ı Kerim mushaf hâline getirilmiş, hadislerse henüz kapsamlı ve sistemli biçimde bir kitapta toplanmamıştır.
- Sahabiler önce Kur'an-ı Kerim ve sünnete, bunlarda hüküm bulunmadığında içtihada başvurmuşlardır.

İçtihat: Dinî delillerden hüküm çıkarmaktır.

Müçtehit: İçtihat yapan kişiye denir.

1.3. FIKIH TARİHİ

- İçtihatlarda istişare yöntemine başvurularak hata ihtimali azaltılmaya ve ortak görüşe ulaşılmaya çalışılmıştır.

Sahabe icması: Bir konuda sahabilerin görüş birliğine varmasıdır.

- Bu dönemde Kur'an-ı Kerim, sünnet ve icma temel deliller olarak öne çıkmış; yeni meselelerde içtihada başvurulmuştur.
- Sahabilerin fetva ve içtihatları sonraki dönemlerde mezheplerin ortaya çıkmasına temel hazırlamıştır.

3. Tâbiin Dönemi (H 40-132)

- H 40 yılında Emevi Devleti'nin kuruluşuyla başlar ve **fıkhın gelişme çağı** olarak adlandırılır.
- Sahabilerin vefatından sonra tâbiin nesli onların yerini almış ve sahabe ile mezhep imamları arasında köprü görevi görmüştür.
- Tâbiin, fıkıh çalışmalarını sahabeden öğrendikleri yöntemlerle sürdürmüş; hüküm verirken Kur'an ve sünnete başvurmuş, gerektiğinde içtihat yapmıştır.

1.3. FIKIH TARİHİ

- Hz. Peygamber'in (sav) vefatından sonra başlayan siyasi tartışmalar, Emeviler Dönemi'nde de devam etmiş ve çeşitli siyasi-itikadi ayrışmalara zemin hazırlamıştır.
- Bu ayrışmalar, fıkhi konularda bazı görüş ayrılıklarına yol açmıştır.
- Fetihlerle sınırların genişlemesi de yeni ve farklı problemlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

1.3. FIKIH TARİHİ

- Fakihlerin farklı coğrafya ve kültürlerde yaşaması ve İslam'ın temel kaynaklarını farklı biçimlerde yorumlaması, fıkhi görüşlerin farklılaşmasına zemin hazırlamıştır.
- İçtihat yöntemlerindeki farklılıklar sonucunda fıkıh ekolleri ortaya çıkmıştır.
- Bu dönemde
  - Hicaz'da **ehlihadis** ve
  - Irak'ta ise **ehlirey** ekolü oluşmuştur.

1.3. FIKIH TARİHİ

FIKIH EKOLLERİ

HİCAZ (EHLİHADİS) EKOLÜ

MERKEZ:
Medine

TEMSİLCİLERİ:
Said bin Müseyyeb,
İmam Malik

YÖNTEMİ:
Naslara öncelik verir,
reye daha sınırlı başvurur.
Daha çok meydana gelmiş meseleler üzerinde hüküm üretir.

IRAK (EHLİREY) EKOLÜ

MERKEZ:
Kufe

TEMSİLCİLERİ:
İbrahim Nehai,
İmam-ı Azam Ebu Hanife

YÖNTEMİ:
Rey ve kıyasa daha fazla başvurur.
Farazi meseleleri de ele alır.

1.3. FIKIH TARİHİ

4. Mezheplerin Oluşumu (H 132-350)

Mezheplerin oluşumuyla ilgili videoyu izlemek için tıklayınız.

1.3. FIKIH TARİHİ

- Abbasi Dönemin'de yaşanmış ve fıkhın altın çağı olarak kabul edilmiştir.
- Sünnetin tedvin edilmesi ve sahih hadislerin zayıf rivayetlerden ayrılması fıkhın gelişmesine katkıda bulunmuştur.
- Fıkıh ekolleri ve eğitim faaliyetleri gelişmiş, farazi meseleler de fıkıh çalışmalarında ele alınmıştır.
- Âlimlerin farklı görüşlerinin öğrencileri ve çevreleri tarafından benimsenmesiyle günümüzde de varlığını sürdüren başlıca mezhepler ortaya çıkmıştır.

1.3. FIKIH TARİHİ

MEZHEPLERİN OLUŞUM DÖNEMİNE VERİLEN DİĞER İSİMLER

FIKHIN YÜKSELİŞ DEVRİ

Fıkıh ilmi büyük gelişme göstererek olgunluk düzeyine ulaşmıştır.

MÜÇTEHİTLER DEVRİ

Büyük müçtehitler yetişmiştir.

TEDVİN DEVRİ

Fıkıh ilmi sistemli hâle getirilmiş, fıkıh ve fıkıh usulüyle ilgili eserler yazılmıştır.

1.3. FIKIH TARİHİ

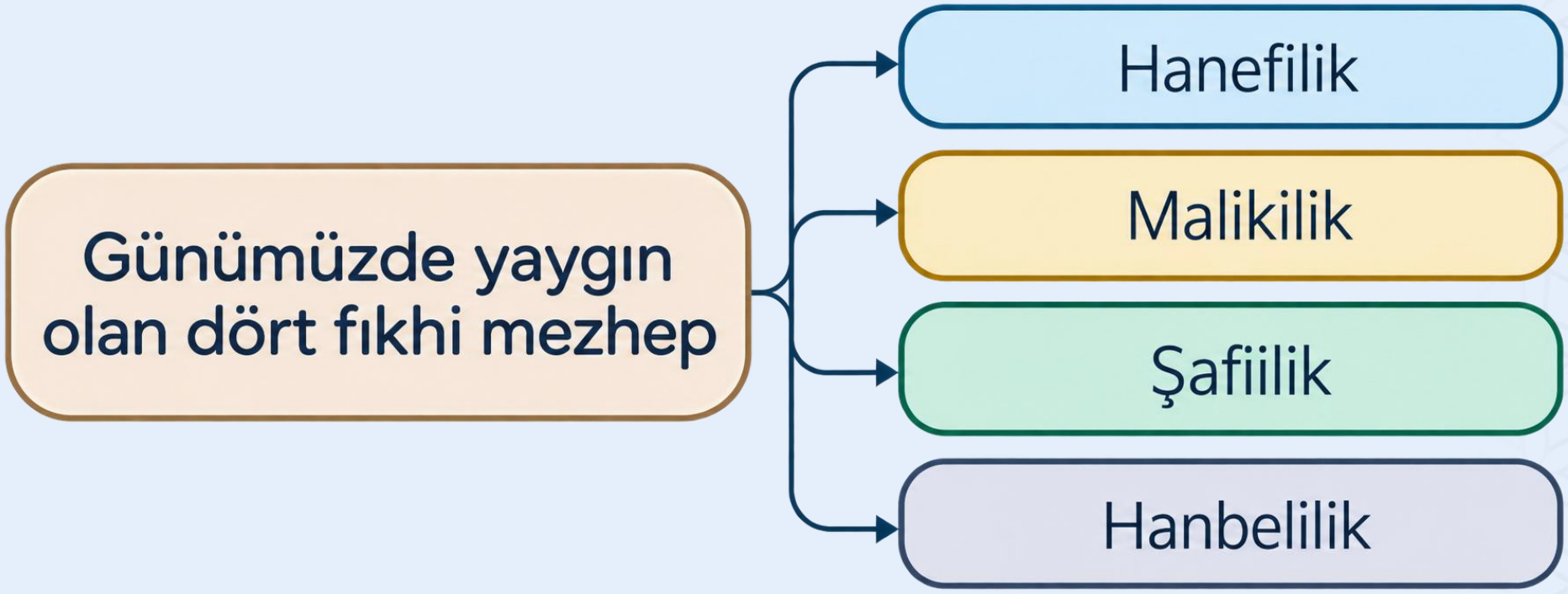
Mezheplerin Doğuşunu Hazırlayan Sebepler

- İslam coğrafyasının genişlemesi ve farklı kültürlerle karşılaşılması
- Yeni problemlere çözüm üretme ihtiyacı
- İlim merkezlerindeki farklı yöntem ve yaklaşımlar
- Nasların farklı yorumlanması
- Âlimlerin hadis bilgisi ve değerlendirme ölçütlerinin farklı olması

Fıkhi Mezhepler

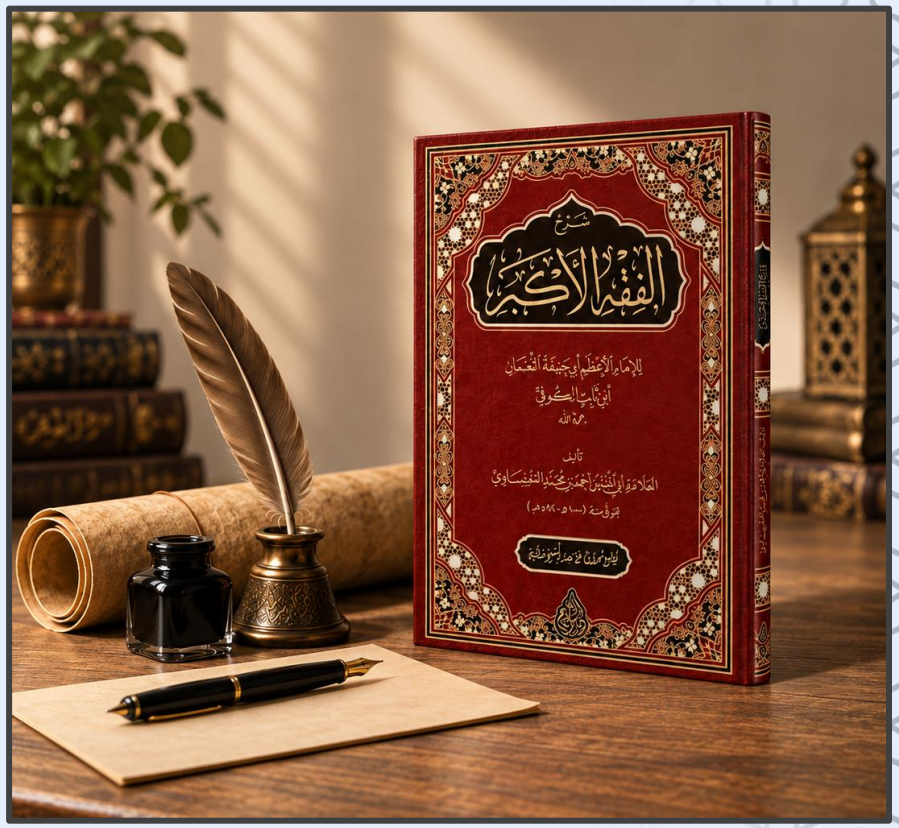
- Fıkhi mezhepler, dinî hükümlerin anlaşılması ve yeni meselelerde hükme ulaşılması konusunda zamanla gelişen sistemli yorum ve yöntem gelenekleridir.
- Fakihler mezhep kurmak değil, ortaya çıkan yeni sorunlara içtihat yoluyla çözüm üretmek için çalışmışlardır.
- Fakihlerin farklı yöntem ve yorumları, zamanla farklı fıkhi sistemlerin oluşmasına yol açmıştır.
- Bu sistemler, sonraki dönemlerde öncü fakihlerin isimleriyle mezhep olarak anılmıştır..

1.3. FIKIH TARİHİ

Hanefi Mezhebi

- Hanefi mezhebi, Kufe'de gelişen ehlirey ekolünün devamıdır, Kur'an-ı Kerim ve sünneti temel kaynak kabul eder. Kurucusu İmam Ebu Hanife'dir.
- Temelinde Hz. Ali ve Abdullah bin Mesud'un fıkhi birikimi vardır.
- Rey, naslardan bağımsız düşünmek değil, Kur'an ve sünneti akıl yürütme ve belirli yöntemlerle yorumlamak anlamına gelir.
- Hadislerin kabulünde, özellikle tek kişinin rivayet ettiği haberivahide karşı daha sıkı ölçütler kullanılmıştır.
- Hüküm verilirken naslara aykırı olmayan örf ve uygulamalar da dikkate alınmıştır.

1.3. FIKIH TARİHİ

- Ebu Hanife, fıkhi konuları geniş katılımlı ilmî toplantılarda tartışmaya açmış, ulaşılan hükümler öğrencileri tarafından kitaplaştırılmıştır.
- Ebu Hanife'nin müçtehit öğrencilerinden
  - Ebu Yusuf,
  - İmam Muhammed ve
  - İmam Züfer mezhebin gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştur.

1.3. FIKIH TARİHİ

Hanefi mezhebinin hüküm çıkarırken öncelik sırası şöyledir:

1. Kur'an-ı Kerim
2. Sünnet
3. Sahabe icması
4. Sahabe söz ve uygulamaları
5. Kıyas
6. İstihsan

Maliki Mezhebi

- Maliki mezhebi, Medine'de İmam Malik'in görüş ve fetvalarının benimsenmesiyle ortaya çıkmıştır.
- İmam Malik'in fetvaları öğrencileri tarafından derlenip sistemleştirilmiştir. Öğrencilerinin farklı bölgelere yaptığı seyahatler mezhebin yayılmasına katkıda bulunmuştur.
- Maliki mezhebi, Hicaz (ehlihadis) ekolünü temsil eder.
- Medine halkının uygulamaları mezhepte önemli bir delil kabul edilmiştir.
- Açık nas veya rivayet bulunmayan konularda kıyas ve istihsan gibi yöntemlerden yararlanılmıştır.

1.3. FIKIH TARİHİ

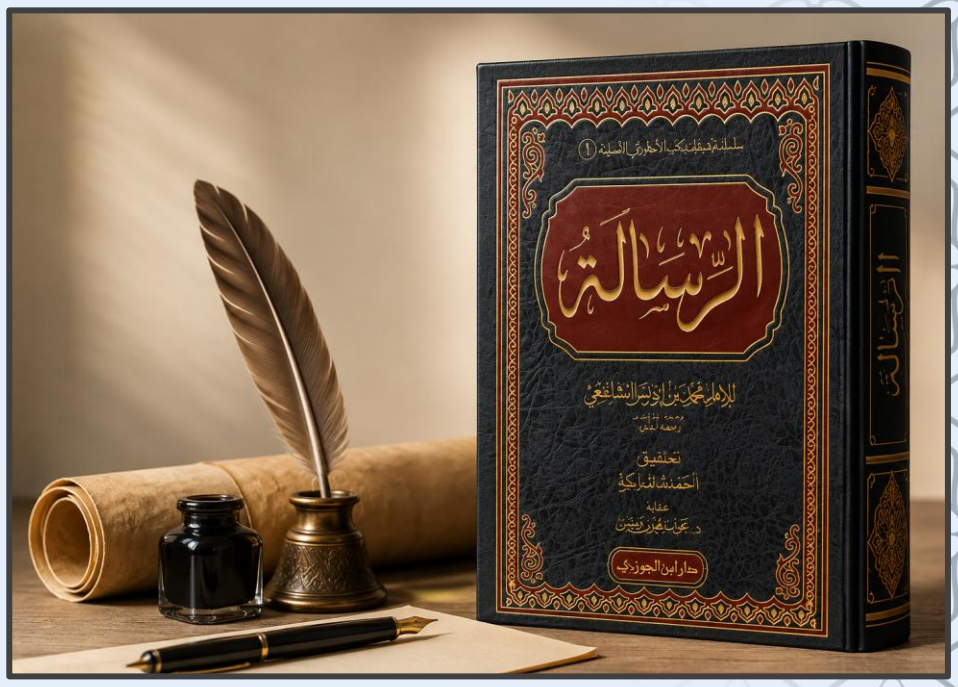
Maliki mezhebinin hüküm çıkarırken öncelik sırası şöyledir:

1. Kur'an-ı Kerim
2. Sünnet
3. İcma
4. Medine halkının uygulamaları
5. Sahabe söz ve fetvaları
6. Kıyas, kamu yararı (mesalihimürsele), zararlı yolları kapatma (seddizerai) ve örf

1.3. FIKIH TARİHİ

Şafii Mezhebi

- Şafii mezhebi, hadis ve rey ekollerinin bir sentezi olarak kabul edilir.
- Kur'an-ı Kerim ve mütevatir sünnet, hüküm çıkarırken öncelikli kaynaklardır.
- İmam Şafii, güvenilir ravilerin aktardığı haberivahidi kıyasa tercih etmiştir.
- İmam Şafii, istihsanı ve Medine halkının uygulamalarını sünnetin önüne geçebilecek bağımsız deliller olarak kabul etmemiştir.
- İmam Şafii, günümüze ulaşan ilk fıkıh usulü kitabı olan er- Risale'nin yazarıdır. Bu eserinde fıkıh usulünün temel esaslarını sistemleştirmiştir.

1.3. FIKIH TARİHİ

- İmam Şafii, Irak'taki görüşlerinin bir kısmını Mısır'a yerleştikten sonra değiştirmiştir. Bu nedenle içtihatları kadim (eski) ve cedid (yeni) olmak üzere ikiye ayrılır.
- Kadim görüşleri Kitabü'l-Hücce, Mısır'da benimsediği yeni görüşleri ise Kitabü'l-Ümm adlı eserinde yer alır.

1.3. FIKIH TARİHİ

Şafii mezhebinin hüküm çıkarırken öncelik sırası şöyledir:

1. Kur'an-ı Kerim
2. Sünnet
3. İcma
4. Sahabi kavli (sahabelerin görüşleri)
5. Kıyas
6. Örf

Hanbeli Mezhebi

- Hanbeli mezhebi, ehlihadis ekolünün önemli temsilcisi Ahmed bin Hanbel'in görüşleri etrafında oluşmuştur.
- Ahmed bin Hanbel'in fıkhi görüşleri, öğrencileri tarafından derlenerek sistemli hâle getirilmiştir.
- Hanbeli mezhebinde hadislere, sahabe ve tâbiin görüşlerine rey ve kıyastan daha fazla ağırlık verilir.
- Farazi meselelerden büyük ölçüde kaçınılır.
- Maslahat, naslara aykırı olmamak şartıyla hüküm verilirken dikkate alınır.
- Ahmed bin Hanbel'in önemli eserlerinden el-Müsned, temel hadis kaynakları arasında yer alır.

1.3. FIKIH TARİHİ

Hanbeli mezhebinin hüküm çıkanrken öncelik sırası şöyledir:

1. Kur'an-ı Kerim
2. Sünnet
3. Sahabe ve tâbiin görüşleri
4. Mürsel ve zayıf hadisler
5. Kıyas: Zorunlu durumlarda başvurulur.
6. İstishab, istihsan, mesalihimürsele ve seddizerai

Caferilik

- Caferilik, Şia bünyesinde oluşan fıkhi mezheplerden biridir.
- Cafer Sadık'ın görüşleri etrafında şekillenmiştir.
- On iki imamı kabul ettikleri için İsnaaşeriye diye adlandırılır.
- Kur'an ve sünnet temel kaynaklardır.
- Ehlibeyt imamlarından aktarılan görüş ve rivayetlere önem verilir.
- İcma ve kıyas, bağımsız bir fıkhi delil olarak kabul edilmez.

Fıkhi Mezhepler Arasındaki Görüş Ayrılıkları

- Fıkhi mezhepler arasındaki görüş ayrılıkları, temel inanç esaslarından değil, delilleri değerlendirme ve hüküm çıkarma yöntemlerindeki farklılıklardan kaynaklanır.
- Bu farklılıklar İslam düşüncesinde rahmet ve kolaylık olarak görülmüştür.
- İhtiyaç veya zorunluluk durumunda bir Müslüman, başka bir mezhebin fıkhi görüşünden yararlanabilir.
- Farklı içtihatlar, değişen şartlarda farklı çözümler üretilebilmesine imkân sağlar.

Fıkıh Birikiminin Geliştirildiği Dönem

- Mezheplerin ortaya çıkmasıyla İslam dünyasında fıkıh alanında yeni bir dönem başlamıştır.
- Mezheplerin usul ve ilkelerini açıklayan eserler yazılmış ve mezhepler kurumsallaşmıştır.
- Yeni fıkhi meseleler, mezheplerin görüşlerinden yararlanılarak çözülmeye çalışılmıştır.

Fıkhın Kanunlaştırıldığı Dönem

- Fıkhın kanunlaştırılmasına yönelik çalışmalar, Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılın ortalarında başlamıştır.
- 1869-1876 yılları arasında Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki heyet tarafından Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye hazırlanmıştır.
- Hanefi fıkhı esas alınarak hazırlanan Mecelle, borçlar, eşya ve yargılama hukuku ile ilgili 1851 madde içerir.
- Mecelle, Osmanlı Devleti'nde yürürlüğe girdikten sonra bazı İslam ülkelerinde de bir süre uygulanmış ve sonraki kanunlaştırma çalışmalarını etkilemiştir.
- Daha sonra Mürşidü'l-Hayran, Hukuk-ı Aile Kararnamesi gibi çalışmalar yapılmıştır.

1.3. FIKIH TARİHİ

Mecelle'nin tarihî ve hukuki önemiyle ilgili videoyu izlemek için tıklayınız.

Günümüzde Fıkıh Çalışmaları

- Değişen sosyal, siyasi ve ekonomik şartlar, yeni fıkhi problemlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.
- Bu problemlere çözüm bulmak için tek bir mezheple sınırlı kalmadan farklı meşru görüşlerden yararlanılması ve yeni içtihatlar yapılması önem kazanmıştır.
- Günümüzde üniversitelerde ve araştırma merkezlerinde fıkıh usulü, füru, fıkıh tarihi ve fıkıh felsefesi üzerine akademik çalışmalar yapılmaktadır.
- 1982'de İslam Fıkıh Akademisi kurulmuş ve güncel fıkhi problemlere çözüm üretmeye yönelik çalışmalar başlatılmıştır.
- Türkiye'de Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Din İşleri Yüksek Kurulu, güncel fıkhi meseleleri değerlendirmeye yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Ölçme ve Değerlendirme Soruları

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ